

Északon már működik az európai e-recept rendszere

Nemcsak belföldön, de nemzetközi szinten is változást hoz az egészségügyi ellátásban az online szolgáltatás, amely lehetővé teszi, hogy a betegek papíralapú recept nélkül vegyenek át gyógyszert a patikákban. Mindez külföldön járva is nagyon hasznos lehetne.

Észtország Olaszországgal közösen már 2013-ban elindított egy kísérleti, határokon átnyúló szolgáltatást, finanszírozási problémák miatt azonban a rendszer nehézkesen működött. 2017-ben, EU-s finanszírozással újra próbál-

koztak, ezúttal az észt és a finn határokon átívelő szolgáltatással, melynek segítségével lehetővé vált az egészségügyi ellátás folyamatossága a külföldön járó betegek számára is. Emellett az így begyűjtött orvosi adatok is hasznos információkkal látják el az egészségügy fejlesztésén dolgozó szakembereket.

(forrás: hu.euronews.com)

Steve Buissinne képe a Pixabay-en.

EpiPen minden oktatási intézménybe!

Az EpiPen és az EpiPen Junior rovarcsípések, vagy marások, ételek, gyógyszerek és egyéb allergének által kiváltott súlyos allergiás reakciók, az anafilaxia, valamint a fizikai terhelés hatására fellépő, vagy ismeretlen eredetű anafilaxia sürgősségi kezelésére alkalmazható.

Az EpiPen és az EpiPen Junior autoinjektor azonnali alkalmazásra szolgál olyan betegek számára, akiknél anafilaxiás reakció lép fel. A gyógyszer beadására nincs szükség egészségügyi szakemberre, azt laikusok is alkalmazhatják.

Békés megyében, Gyuláról indult a kezdeményezés dr. Abdulrahman Abdulrab Mohamed, az ottani Egészséges Városért Közalapítvány kuratóriumának elnöke ötletére. A kezdeményezést felkarolva a megye számos települése

szerezte be a készítményt a helyi bölcsődék, óvodák, oktatási intézmények részére, sőt képzést is szerveztek, hogy szükség esetén mindenki hatékonyan tudja beadni az injekciót.

(forrás: gyulatelevizio.hu)

Az egyébként költséges autoinjektort július 1-től a betegek 70 százalékos támogatással 5.080,- forintért, illetve az igazolt allergiával rendelkező betegek kiemelt támogatással 300 forintért válthatják ki a patikákban – írja a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) honlapján megjelent közleményben.

(forrás: hvg.hu)

Olvasásnépszerűsítés az OSZK kínálatával

Az OSZK a Könyvtári Intézet koordinálásával olvasásnépszerűsítés témakörben eddig két hosszabb szemle tanulmányt adott ki.

Az **olvasásnépszerűsítési világméretű kép** az alábbi linken érhető el:

<https://www.ki.oszk.hu/sites/default/files/hirfajlok/olvasasfejlesztes.pdf>

Már bevezetőjében is megdöbbentő tényeket, számokat olvashatunk: „A világban jelenleg 773 millió felnőtt és gyerekek nem tud olvasni. Az analfabetizmus elsősorban a szegényebb régiókat érinti, de a funkcionális analfabéták és a gyenge olvasási képességekkel rendelkezők száma minden országban jelentős. Az IFLA 2021 szeptemberében kiadott dokumentuma az UNESCO Egész Életen Át Tartó Tanulás Intézete által fenntartott LitBase adatbázis alapján foglalja össze a könyvtárak szerepét az olvasásnépszerűsítés nemzetközi programjaiban.”

Az **olvasás és az egészség összefüggését** tárgyaló tanulmányokból készült szemle elérhetőse:

https://ki.oszk.hu/sites/default/files/hirfajlok/olvasas_es_egeszseg_szemle_tanulmany.pdf

Az OSZK munkatársai által készített, Szabó Piroška, Biró Bettina és Bódog András által szerkesztett szemle tanulmány Vezetői összefoglalója az alábbiakban összegzi az olvasás egészségre gyakorolt pozitív hatásait:

„Az olvasás egészségügyi összefüggéseinek kutatásában elsősorban az agyterület és az idegtudomány ért el jelentős eredményeket az elmúlt években. Az idegtudományok azonosították az olvasás folyamatában szerepet játszó agyterületeket és idegpályákat. A legkorszerűbb képalkotó eljárásokkal kimutatták, hogy az agyban olvasás közben nemcsak a szavak vizuális felismeréséért felelős agyterület aktívulódik, hanem számos más

agykérgi terület is működésbe lép. Azt is megállapították, hogy az olvasás gyakorlása pozitív hatással van az érintett idegpályák fejlettségére.”

Olvadni tehát nem csak élvezetes, de egészséges tevékenység is! További jótékony hatásáról a fenti linken olvashatunk bővebben.

Házunk tájáról – ezúttal Amerikából

Az orvosi könyvtárosok a PubMedben nem csupán könyvtáraik kutatói számára találhatnak érdekes és inspiráló szakirodalmi forrásokat, hanem saját házuk tájáról szóló közleményekre is rábukkanhatnak.

Az „amerikai MOKSZ”, a **Medical Library Association** folyóiratában jelent meg nemrégiben összeállítás arról, hogy saját szakmai közösségük hogyan, miért, mekkora elégedettséggel olvassa szaklapjukat, a *Journal of the Medical Library Association*-t. Az idén áprilisban megjelent publikáció a 2020-ban elvégzett felmérésről, és annak eredményeiről tájékoztat; a legfontosabb kérdések – a teljesség igénye nélkül – a folyóiratolvasás gyakoriságára, a preferált közleménytípusokra és témákra, a JMLA honlapjára és a hasonló profilú egyéb kiadványokhoz viszonyított minőségére vonatkoztak.

Az Orvosi Könyvtárak szerkesztői – akik kiadványunk elégedettségi mutatóinak megismerése szempontjából is hasznosnak és követendőnek tartják a felmérést – jó szívvel ajánlják olvasásra az eredeti közleményt:

Akers KG, Pionke JJ, Aaronson E, Koenig R, Kraft M, Murphy B. Insights and opinions of readers of the Journal of the Medical Library Association. *J Med Libr Assoc.* 2022 Apr 1;110(2):156–158. DOI: 10.5195/jmla.2022.1458

Forrás: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35440909/> <https://net.org/ojs/jmla/article/view/1458>

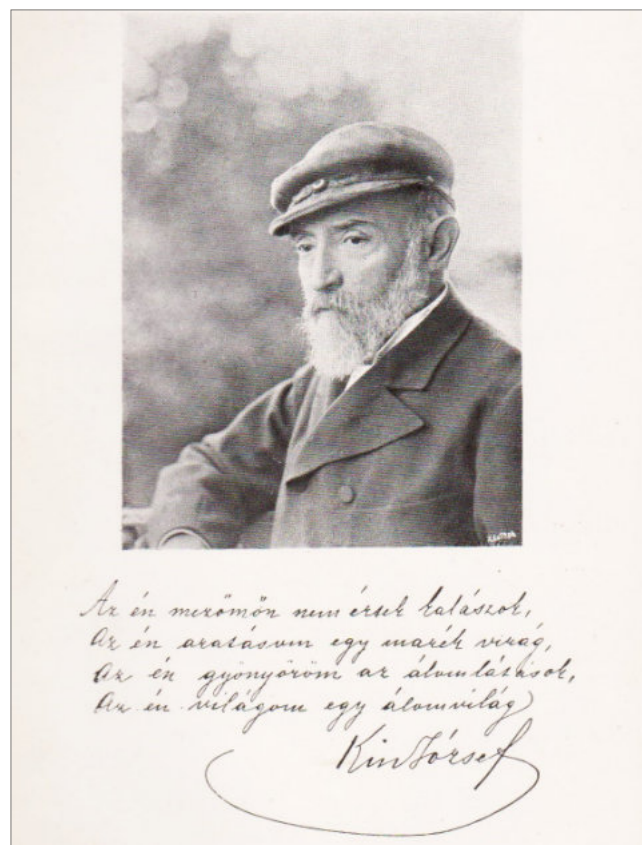
Gépi kézírás-felismerő modell készült az Országos Széchényi Könyvtárban

Jó hír a régi, kézzel írott – ezért nehezen, néha egyáltalán nem olvasható – dokumentumok szerelmeseinek, hogy megjelent az első publikus, magyar nyelvű számítógépes kézírásfelismerő modell. A HTR (Handwritten Text Recognition) programot az OSZK Digitális Bölcsészeti Központja hozta létre, és mindenki által elérhetővé tette a **Transkribus** nevű szoftver komponenseként. Alapját Kiss Józsefnek, a 19–20. század fordulóján élő magyar költőnek, a Nyugat előfutáraként számon tartott, A Hét című hetilap szerkesztőjének szakmai és személyes levelezése képezi.

A kézírás-felismerést mesterséges intelligencián alapuló algoritmus végzi. Működéséről, kézírást felismerő pontosságáról, továbbá a Petőfi Irodalmi Múzeumban (PIM) tárolt, eddig felhasznált 75 ezer szó eredetéről, tartalmáról rengeteg érdekes információ derül ki az OSZK honlapján. A dokumentumok folyamatos feldolgozását a PIM és az OSZK munkatársai végzik.

Az új magyar kézírás-felismerő modell megtalálható a **Transkribus** asztali alkalmazásban és a webes felületen is.

(forrás: m.oszk.hu)

Kiss József arcképe és kézírása összes költeményeinek 1908-as kiadásában (forrás: [Wikipedia](https://hu.wikipedia.org/wiki/Kiss_J%C3%B3zsef))

Richter Érdemérem a Magyar Orvosi Kamara szakmai támogatásával

A vállalat alapító születésének 150. évfordulója alkalmából a társaság egy új szakmai díj életre keltésével szeretne tisztelni a modern hazai gyógyszeripar megteremtője, Richter Gedeon szellemisége előtt. A hiánypótló kezdeményezés célja, hogy méltó módon jutalmazzuk a hazai orvostársadalom kiemelkedő munkáját, hiszen tudjuk: *Honos alit artes*, vagyis az elismerés táplálja a tudományt. Ennek szellemiségében született meg a Richter Érdemérem díj a Magyar Orvosi Kamara szakmai támogatásával.

A Richter Érdemérem díjat az első évben az alapellátásban dolgozó háziorvosok nyerhetik el, de a távlati tervek között szerepel a szakorvosok, majd a gyógyszerészek elismerése is – olvasható a Magyar Orvosi Kamara honlapján.

A díjra 2022-ben minden, aktív praxissal rendelkező, Magyarországon tevékenykedő, alapellátásban dolgozó háziorvos pályázhat a www.richtererdemerem.hu weboldalon.

A pályaműveket 2022. szeptember 30-ig várják a következő kategóriákban:

- Az év leghatékonyabb *betegkommunikációját* folytató háziorvosa
- Az év legjobb *prevenációs gyakorlatát* folytató háziorvosa
- Az év legkiemelkedőbb *tudományos vagy innovációs munkáját* végző háziorvosa

A pályázattal kapcsolatos további információk, a részvételi feltételek és a pályázati űrlap a www.richtererdemerem.hu weboldalon érhetők el.

Elhunyt Falus Ferenc

A Nemzeti Népegészségügyi Központ vezetősége és valamennyi munkatársa közleményben fejezte ki őszinte részvételét a 2022. június 2-án, 72 éves korában elhunyt **dr. Falus Ferenc** családjának.

Falus Ferenc 2007-től 2010-ig Magyarország országos tisztifőorvosa volt. Egész életútja során az emberek egészségének szolgálatában állt.

Országos tisztifőorvosként a népegészségügy kiemelten fontos volt számára. A hatósági, a módszertani és a preventív feladatok mellett egyre nagyobb hangsúlyt helyezett az egészségfejlesztési programok elindítására. A 2009/2010-es A (H1N1) influenza világjárvány idején, mint a legfőbb „járványőr” a védőoltások fontosságára hívta fel a figyelmet. Falus Ferencet a Nemzeti Népegészségügyi Központ saját halottjának tekinti, emlékét az Intézet valamennyi dolgozója tisztelettel megőrzi – olvashatjuk az NNK honlapján

(forrás: nnk.gov.hu)

Falus Ferenc mentősként kezdte pályafutását, amire nagyon büszke volt. Később tüdőgyógyászként dolgozott az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézetben, majd a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Pulmonológiai Klinikájának osztályvezető egyetemi adjunktusa lett.

Ő volt az 1995-ben alakult Magyarországi Otthonápolási és Hospice Egyesület első elnöke, majd 2001 decemberétől 2007-ig a Nyírő Gyula Kór-

ház főigazgatójaként dolgozott, ahol létrehozta az ország első játékszenvedély-betegeket gyógyító osztályát.

2007-ben vette át az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) vezetését, három évig dolgozott ebben a pozícióban, majd felmentették tisztségéből.

Falus Ferenc 2014-ig az MSZP tagja volt, majd az őszi önkormányzati választáson Tarlós István kihívójaként, az MSZP, a DK és az Együtt-PM jelöltjeként elindult volna a főpolgármesteri posztért, de a jelölés után nem sokkal, szeptember 29-én sajtótájékoztatón jelentette be, hogy visszalép a jelöltségtől, és hivatalosan is átadta helyét Bokros Lajosnak. A Demokratikus Koalíció csütörtökön közleményt adott ki, amelyben szomorúan vesz búcsút Falus Ferencről. „Az egészségügy elkötelezett szakembere volt, aki megalkuvás nélkül képviselte szakmája érdekeit” – írták.

(forrás: mazsihiz.hu)

Lehet, hogy megvan a kulcs a koronavírus-fertőzés ellen

A belga Louvain-i Katolikus Egyetem (UC Louvain) bejelentette, hogy kutatóinak sikerült azonosítaniuk azt a kulcsot, amely lehetővé teszi a COVID-19 vírusa számára, hogy megtámadja a sejteket. Sőt, sikerült megakadályozni, hogy a vírus kölcsönhatásba lépjen a sejttel, ezzel megelőzhető a fertőzés. A **Nature Communications** tudományos folyóiratban május 10-én megjelent publikáció reményt ébreszt egy olyan aeroszolos antivirális terápia kifejlesztésére, amely fertőzés, vagy nagy kockázatú kontaktus esetén kiirtja a vírust. **David Alsteens, PhD**, az egyetem kutatója és munkatársai 2 éven át tartó útkereséséről a forrásnál található linken tudhatnak meg részleteket a téma iránt bővebben érdeklődők.

(forrás: informed.hu)